

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 8 listopada 2022 r.

Poz. 7037

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.859.2022 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 4 listopada 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

stwierdzam nie ważność

uchwały Nr 252/XLIV/2022 Rady Gminy Opatów z dnia 29 września 2022 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 85/XXIV/2012 Rady Gminy w Opatowie z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie zasad udzielania i rozmiaru obniżek w realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze oraz ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć szkolnych nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obniżki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym wymiarze, godzin pedagogów, logopedów, psychologów i doradców zawodowych, w części określonej w § 1 uchwały w zakresie w jakim nadaje nowe brzmienie § 3 pkt 2 uchwały Nr 85/XXIV/2012 Rady Gminy w Opatowie z dnia 25 kwietnia 2012 r. – jako sprzecznej z art. 42 ust. 7 pkt 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.), dalej jako „ustawa”, w związku z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 ze zm.), dalej jako „Konstytucja RP”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 29 września 2022 r. Rada Gminy Opatów podjęła uchwałę Nr 252/XLIV/2022 w sprawie zmiany uchwały Nr 85/XXIV/2012 Rady Gminy w Opatowie z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie zasad udzielania i rozmiaru obniżek w realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze oraz ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć szkolnych nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obniżki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym wymiarze, godzin pedagogów, logopedów, psychologów i doradców zawodowych.

W podstawie prawnej uchwały Rada Gminy powołała m.in. art. 42 ust. 7 pkt 3 i art. 91d pkt 1 ustawy.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 5 października 2022 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, że uchwała w części wskazanej wyżej jest niezgodna z prawem.

Przedmiotową uchwałę Rada Gminy Opatów nadała nowe brzmienie § 3 uchwały Nr 85/XXIV/2012 Rady Gminy w Opatowie z dnia 25 kwietnia 2012 r., zgodnie z którym: *Tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, zatrudnionych w pełnym wymiarze zajęć w szkołach i placówkach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Opatów:*

1) *pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych – wynosi 22 godziny;*

2) *innych nauczycieli specjalistów niewymienionych w art. 42 ust 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela: oligofrenopedagogów, surdopedagogów, tyflop pedagogów – wynosi 22 godziny.*

Organ nadzoru podkreśla, iż przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego, a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez Radę przy podejmowaniu ww. uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczone przyznane kompetencje albo w całości.

Stosownie do unormowania zawartego w art. 42 ust. 7 pkt 3 ustawy: *Organ prowadzący szkołę lub placówkę określa tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć:*

a) nauczycieli szkół niewymienionych w ust. 3, nauczycieli szkół, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1a, nauczycieli prowadzących kształcenie w formie zaocznej, nauczycieli kolegiów pracowników służb społecznych, nauczycieli kształcenia na odległość, bibliotekarzy bibliotek pedagogicznych oraz zasady zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć w formie zaocznej i w kształceniu na odległość,

b) pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych, do radców zawodowych, z wyjątkiem nauczycieli zatrudnionych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, z tym że wymiar ten nie może przekraczać 22 godzin,

c) nauczycieli przedszkoli i innych placówek przedszkolnych pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze, z tym że wymiar ten nie może przekraczać 25 godzin,

d) nauczycieli praktycznej nauki zawodu we wszystkich typach szkół i na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, z tym że wymiar ten nie może przekraczać 20 godzin.

Mając powyższe na uwadze, w ocenie organu nadzoru, regulacja zawarta w § 1 uchwały, nadająca nowe brzmienie § 3 pkt 2 uchwały Nr 85/XXIV/2012 Rady Gminy w Opatowie dotycząca ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla innych nauczycieli specjalistów niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela: oligofrenopedagogów, surdopedagogów, tyflopédagogów w wysokości 22 godziny, stanowi wykroczenie poza zakres przepisu delegacyjnego z art. 42 ust. 7 pkt 3 ustawy. Krąg podmiotów, dla których organ prowadzący szkołę lub placówkę określa tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć został przez ustawodawcę wskazany w sposób wyczerpujący, tj. w formie katalogu zamkniętego. Rada na podstawie tego przepisu jest upoważniona do określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć tylko i wyłącznie tych nauczycieli, o których mowa we wskazanym przepisie. Nie ma kompetencji do rozszerzania tego katalogu o inne podmioty. Prezentowane przez organ nadzoru stanowisko jest spójne ze stanowiskiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, który w wyroku z dnia 15 marca 2013 r., sygn. akt IV SA/Wr 714/12, opubl. LEX nr 1303175, orzekł: „ustawodawca, poprzez szczegółowe wyliczenie, wyczerpująco określił krąg podmiotów, którym organ prowadzący szkołę lub placówkę może ustalić tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć”. W tożsamy sposób wypowiedział się Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z dnia 24 maja 2012 r., sygn. akt IV SA/Gl 868/11, opubl. LEX nr 1272299: „Przepis ten ustanawia katalog zamknięty podmiotów, wobec których organ prowadzący jest uprawniony do określenia obowiązkowego tygodniowego wymiaru godzin”. Zatem wypełniając delegację wynikającą z przepisu art. 42 ust. 7 pkt 3 ustawy, Rada nie była upoważniona do stanowienia o tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin zajęć dla oligofrenopedagogów, surdopedagogów czy tyflopédagogów. Wskazani nauczyciele nie zostali bowiem przez ustawodawcę wymienieni w art. 42 ust. 7 pkt 3 ustawy.

Ponadto wskazać należy, że art. 42 ust. 7 pkt 3 lit. a ustawy, stanowiący, że określa się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczycieli szkół niewymienionych w ust. 3, w ocenie organu nadzoru należy interpretować w taki sposób, że chodzi o szkoły niewymienione w art. 42 ust. 3 ustawy, a nie jako rodzaje stanowisk niewymienione w ust. 3 omawianego przepisu. Zaznaczyć bowiem należy, że zgodnie z art. 42 ust. 3 ustawy określono tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczycieli zatrudnionych w pełnym wymiarze zajęć zgodnie z normami zawartymi w tym przepisie. Przy czym normy te obejmują: zarówno stanowisko, jak i typ (rodzaj) szkoły. Natomiast ust. 7 omawianej normy odnosi się do nauczycieli szkół niewymienionych w wyżej omówionym ust. 3, a zatem nie odnosi się do stanowisk. Organ prowadzący może więc określić tygodniowy obowiązkowy

wymiar godzin zajęć tylko i wyłącznie nauczycieli szkół niewymienionych w ust. 3 (zob. wyrok WSA w Gliwicach z dnia 15 marca 2013 r., sygn. akt IV SA/Wr 714/12, opubl. LEX nr 1303175).

Reasumując zatem, brak jest podstaw do określenia pensum dla stanowisk niewymienionych w art. 42 ust. 7 pkt 3 ustawy.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności przedmiotowej uchwały – w części określonej w *petitum*, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz